

Haarlem

Gemeente Haarlem

Jan Nieuwenburg

Wethouder volkshuisvesting, economische en sociale zaken
onderwijs en jeugdbeleid

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de Leden van de Commissie Samenleving

Datum 14 juni 2013
Ons kenmerk STZ//2013/245891
Contactpersoon C. Laan
Doorkiesnummer 0235113472
E-mail claan@haarlem.nl
Bijlage(n) 1
Onderwerp Onderzoeksresultaat Platform/31

Geachte leden van de Commissie Samenleving,

Enige weken geleden heb ik u per brief toegezegd om voor het zomerreces 2013 het resultaat voor te leggen van het externe onderzoek door onderzoeksbureau Platform/31 naar onder meer de analyse van factoren die bepalend waren waarom het Teyler College niet heeft kunnen bijdragen aan de behoefte om in Schalkwijk een school voor AV-onderwijs te exploiteren.

De heer Koos van Dijken van Platform/31 levert u hierbij het rapport met toelichtende brief. Bij de bespreking van het rapport in uw commissie op 20 juni as. zal de heer Van Dijken aanwezig en beschikbaar zijn om vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Jan Nieuwenburg

Gemeente Haarlem,
T.a.v. de Commissie Samenleving, stadhuis
Postbus 511
2003 PB HAARLEM

Den Haag, 13 juni 2013

Referentie: 2013-215/kdn/aws

Betreft: Vervolgonderzoek Analyse sluiting Teyler College

Mailadres: koos.vandijken@platform31.nl

Geachte leden van de Commissie Samenleving,

Hierbij de analyse van de sluiting van het Teyler College in Schalkwijk. Op uw verzoek heb ik mij daarbij enkel en alleen gebaseerd op de ruwe en onbewerkte gespreksverslagen die in februari 2012 zijn afgenomen en op de nieuwe interviews die ik heb afgenomen. In hoofdstuk 3 van de rapportage kunt u lezen op welke wijze ik de beschikbare gegevens verwerk. Graag wil ik bij u toetsen of een dergelijke verwerking van de beschikbare gegevens aan uw verwachtingen voldoet. Tevens kunt u in de tabel op blz. 15 zien wie ik nieuw heb geïnterviewd of nog wil interviewen. Dit biedt u de mogelijkheid om mij suggesties aan te reiken voor andere gesprekspartners die in uw optiek niet mogen ontbreken.

De factoren die volgens de gesprekspartners de sluiting van het Teyler College verklaren, worden ingebed in een brede beschrijving van de ontwikkeling van Schalkwijk (hoofdstuk 2), de trends en ontwikkelingen in andere steden (hoofdstuk 4) voordat aanbevelingen worden geformuleerd over het versterken van Schalkwijk en de toekomst van het voortgezet onderwijs in Schalkwijk. Uit het voorliggende rapport krijgt u hopelijk een helder idee wat mij voor analyse en rapportage voor ogen staat. Voordat ik de analyse en het rapport complementeer, wil ik graag van u weten of dit het rapport oplevert dat u voor ogen staat.

Op 20 juni wil ik graag voor u een toelichting geven op rapport en aanpak. Dit biedt mij de gelegenheid om van uw ideeën en suggesties te profiteren bij het complementeren van analyse en rapportage.

Met vriendelijke groet,

Koos van Dijken,
senior-onderzoeker Platform31

PLATFORM31

Analyse sluiting Teyler College

Deel 1

Platform31, 12 juni 2013
Koos van Dijken

Platform31
Postbus 30833
2500 GV Den Haag
telefoon 070 302 84 84 (algemeen)
www.platform31.nl

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Platform31. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Publicatie en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming. Platform31 aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Ontwikkeling Schalkwijk	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Demografische ontwikkeling	6
2.3	Onderwijsinstellingen	7
2.4	Plannen voor nieuwe impuls	7
3	Factoren die sluiting verklaren	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Rol gemeente	9
3.3	Rol bestuur en directie	9
3.4	Huisvesting en locatie	11
3.5	Kwaliteit onderwijs en profielen	11
3.6	Kwaliteit docenten	12
3.7	Leerlingenpopulatie	13
3.8	Reputatie en imago	14
3.9	Incidenten	14
4	Vervolgstappen (deel 2)	16

1 Inleiding

In hoofdstuk 2 wordt allereerst de ontwikkeling geschetst van Schalkwijk in de afgelopen vijftig jaar. De demografische ontwikkeling, de toekomstige demografische ontwikkeling, en de ontwikkeling van de scholen en diverse schooltypes, de eerdere gesloten scholen en de fusies hebben mede de ontwikkeling van het Teyler College beïnvloed. Daarnaast kan de ontwikkeling van Teyler niet losgezien worden van de plannen voor een ambitieuze vernieuwingsimpuls in het stadsdeel Schalkwijk.

In hoofdstuk 3 worden de gemaakte opmerkingen in de ruwe en onbewerkte gespreksverslagen uit februari 2012 door de onderzoeker weergegeven en gerubriceerd in een aantal rubrieken. In dit hoofdstuk zijn alleen de opmerkingen meegenomen die betrekking op het Teyler College en de ontwikkeling van het onderwijs. Opmerkingen over de periode dat de leerlingen op het Schoter naar school gingen, zijn buiten beschouwing gelaten. De rubrieken waarin de opmerkingen zijn gerubriceerd, kunnen ook als factoren gezien worden die de ontwikkeling van Teyler en de uiteindelijke sluiting van Teyler verklaren. De onderzoeker heeft de opmerkingen in leesbare paragrafen geordend. De opmerkingen zijn niet gewogen, bekritiseerd, aangepast of ontkracht. Op deze wijze kan de Raadscommissie op ongekleurde wijze kennis nemen van de basisgegevens waarop de analyse mede berust.

In hoofdstuk 4 gaat de analyse een stap verder. Een aantal belangrijke beweringen uit de gespreksverslagen en interviews wordt aan objectieve bronnen getoetst, er worden nieuwe interviews gehouden met sleutelpersonen en met personen die eerder niet gesproken zijn. Op deze wijze wordt de informatie waarop de analyse is gebaseerd uitgebreid en kan rekening gehouden worden met de meest recente inzichten van de gesprekspartners. Ten slotte worden mede in het licht van de ontwikkeling en sluiting van instellingen van voortgezet onderwijs in andere steden op basis van al het analysemateriaal aanbevelingen geformuleerd voor de toekomst.

Dit hoofdstuk moet nog in belangrijke mate gemaakt worden door de onderzoeker. Voordat deze stap gezet wordt, wil de onderzoeker graag toetsen bij de Commissie of een dergelijk opgezette analyse in de behoeften van de Commissie voorziet.

2 Ontwikkeling Schalkwijk

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de ontwikkeling geschetst van Schalkwijk in de afgelopen vijftig jaar. In de eerste plaats de variabelen die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van de onderwijsinstellingen (aantal inwoners, aantal kinderen in de leeftijd van het basisonderwijs en in het leeftijd van het voortgezet onderwijs, de samenstelling van de bevolking en de aard van de huishoudens). Ook wordt ingegaan op de meest recente bevolkingsprognoses van het CBS/PBL omdat de toekomstige demografische ontwikkeling mede de mogelijkheden bepalen voor een nieuwe instelling voor voortgezet onderwijs in Schalkwijk. In de tweede plaats wordt de ontwikkeling geschetst van het onderwijs en de onderwijsinstellingen in de afgelopen vijftig jaar in Schalkwijk. Het verleden met eerdere sluitingen van onderwijsinstellingen beïnvloedt de ontwikkeling van het Teyler College en zal in de toekomst, bij toekomstige beslissingen over het onderwijs in Schalkwijk, ook blijven doorwerken. In de derde plaats kan de ontwikkeling van Teyler niet losgezien worden van de plannen voor een ambitieuze vernieuwingsimpuls in Schalkwijk.

Dit hoofdstuk is nog verre van afgerond. De Raadscommissie kan zijn oordeel uitspreken of een dergelijk hoofdstuk waardevol is in de analyse van de sluiting van het Teyler College en het doen van aanbevelingen over de toekomst van voortgezet onderwijs in Schalkwijk.

2.2 Demografische ontwikkeling

Vanaf 1985 uit de Buurtmonitor en Statistiek bevolking Haarlem 2009 de ontwikkeling van:

- de bevolking van Schalkwijk en Haarlem;
- aantal jongeren 4-12 jaar in Schalkwijk en Haarlem;
- aantal jongeren 12 -18 jaar in Schalkwijk en Haarlem;
- percentage allochtonen in Schalkwijk en Haarlem;
- gemiddeld inkomen in Schalkwijk en Haarlem;
- aantal eenoudergezinnen in Schalkwijk en Haarlem.

Langere reeksen en grafieken maken samen met Onderzoek & Statistiek Haarlem.

Prognoses Statline CBS 2012 – 2040 voor heel Haarlem (niet beschikbaar op stadsdeelniveau):

- groei bevolking + 13,6% (Nederland 6,6%);
- groei jongeren 0-20 jaar + 11,8% (Nederland +/- 1,6%);
- groei actieve bevolking 20-65 jaar +/- 1,9% (Nederland +/- 7,3%);
- groei 65-plus + 76,3% (Nederland + 70,4%).

Nog opzoeken prognoses ontwikkeling eenpersoons- en paarhuishoudens en bevolkingsprognose allochtonen.

2.3 Onderwijsinstellingen

Nog maken. Zakelijk beschrijving van de ontwikkeling van de scholen en diverse schooltypes, de eerdere gesloten scholen en de fusies in Schalkwijk in de afgelopen 50 jaar..

2.4 Plannen voor nieuwe impuls

Nog maken. De plannen van voor de crisis voor Schalkwijk, Schalkstad, Verjonging buurt Schalkwijk.

3 Factoren die sluiting verklaren

3.1 Inleiding

In februari 2012 is een groot aantal gesprekken gevoerd met een aantal direct betrokkenen bij de ontwikkeling van het Teyler College (zie overzicht). Dit materiaal is gebruikt door de Werkgroep Haalbaarheid AVO Schalkwijk. De leden van de Werkgroep hebben deze ruwe en onbewerkte gespreksverslagen ter beschikking gesteld aan de onderzoeker.

Gespreksverslagen	Directeuren	Bestuurders	Leerkrachten	Beleidsambtenaren	Raadsleden	Ouders	Deskundige
Ruud Barnhoorn	X						
Menno Evers				X			
Maria Gaase						X	
Isabel Hamer						X	
Diana Kerbert							
Frans Mulder							X
Sibel Özogul					X		
Jos Reckman	X						
Frank Schings	X						
Marijke Smit					X		
mevr. Steffens						X	
Albert Strijker		X					
Roel Willemsen	X						
Docent X (anoniem)			X				
Docent Y (anoniem)			X				

Uit de gespreksvragen uit februari 2012 komt een groot aantal factoren naar voren die volgens de geïnterviewden een verklaring zijn voor de negatieve ontwikkeling van het Teyler College en de uiteindelijke sluiting. De gegevens uit de gespreksverslagen en de verklarende factoren zijn gerubriceerd onder:

- rol gemeente (par. 3.2);
- rol bestuur en directie (par. 3.3);
- huisvesting en locatie (par. 3.4);
- kwaliteit onderwijs en profielen (par. 3.5);
- kwaliteit docenten (par. 3.6);
- leerlingenpopulatie (par. 3.7);
- reputatie en imago (par. 3.8);
- incidenten (par. 3.9).

In dit hoofdstuk is geen duiding of weging gegeven aan de opmerkingen van de geïnterviewden. Elke opmerking van elke gesprekspartner is even betekenis- en waardevol voor de onderzoeker en het basismateriaal voor de volgende analysestappen.

3.2 Rol gemeente

Volgens diverse gesprekspartners speelt de gemeente een belangrijke rol in de ontwikkeling van het Teyler College en de uiteindelijke sluiting omdat - ondanks de toezeggingen aan Dunamare - de nieuwbouw niet mogelijk bleek, Schalkstad niet tot ontwikkeling gebracht kon worden en het programma 'Verjonging buurt Schalkwijk' onvoldoende tot uitvoering kon komen. Ook het toestaan door de gemeente van de groei van Mendel, ECL en Sancta heeft de toestroom naar Teyler niet bevorderd.

Daarbij twijfelen enkele geïnterviewden aan de mate waarin de gemeente een integraal en samenhangend beleid uitvoert met betrekking tot Schalkwijk. Dankzij het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs is de kwaliteit van de onderwijsgebouwen goed. Maar aan de integrale sturing op meerdere beleidsterreinen (ruimtelijke ontwikkeling, welzijn, sport, cultuur, integratie, onderwijs) twijfelen sommige gesprekspartners. Met diverse verbonden instellingen kan de gemeente prestatieafspraken maken die de profielen versterken en de integrale ontwikkeling bevorderen.

De communicatie naar ouders en leerlingen en Dunamare is niet altijd gelukkig geweest. Beloften zijn niet nagekomen (zelfstandige school, openbaar onderwijs e.d.) en over de bevoegdheden en sturingsmogelijkheden van de gemeente bestaan veel onduidelijkheden. "Toen Teyler startte, was het een openbare school en viel onder het OVO (openbaar voortgezet onderwijs) bestuur. De gemeente had toen een toezichtfunctie op het bestuur. De gemeente heeft toen niet of niet-gezien dat het Teyler College geen nieuwe school was (maar verder ging op een oud bin-nummer) of gedaan dat ze dit niet wist". Bij de betere communicatie hoort ook dat de gemeente tien jaar geleden de uitvoerende en regisserende taken in het openbaar onderwijs heeft afgestoten en zich alleen nog bezig houdt met haar taken op het gebied van onderwijshuisvesting. "Dat daarmee de gemeente, het College en de Raad niets meer te zeggen hebben over het onderwijs is lang niet iedereen in voldoende mate duidelijk". Volgens een van de gesprekspartners is "de Raad al te ver gegaan in haar bemoeienis en moet het zich als een schoenmaker meer bij zijn leest houden". Wel wordt uit de gespreksverslagen duidelijk dat de gemeente - samen met Dunamare - rond de sluiting van Teyler en de alternatieven voor de leerlingen veel duidelijker had kunnen communiceren.

3.3 Rol bestuur en directie

In de gespreksverslagen komt aan de orde dat de bestuurlijke aansturing door Dunamare van het Teyler College te kort heeft geschoten. Er is respect dat Dunamare, als enige bestuur, een nieuwe vestiging in Schalkwijk heeft aangedurfd, zijn nek heeft uitgestoken en de risico's op mislukken en verliezen heeft willen lopen. Tegelijkertijd wordt daar-

bij gezegd dat Dunamare rekening had moeten houden met een langere aanloopperiode en veel meer bestuurlijke en organisatorische aandacht had moeten besteden aan Teyler. Dunamare heeft de opgave en de omvang van de aanloopinvesteringen bij de start van Teyler onderschat. Het bestuur had meer energie in Teyler moeten steken. Het bestuur en de rector hebben, na een gedreven en energieke start, te snel de handdoek in de ring gegooid.

Bij een betere en intensievere aansturing en begeleiding van het Teyler College door Dunamare had eerder aan het licht kunnen komen dat de enthousiaste en gedreven rector dé beste directeur was voor de aanloopfase. Maar dat al snel een andere directeur, met andere vaardigheden en kwaliteiten, noodzakelijk zou zijn voor Teyler. Bijvoorbeeld "een inspirerende schoolleider die boven de partijen kan staan en conflicten kan oplossen", "een schoolleider die kan delegeren en niet in alles zelfs de regie wil hebben", "een schoolleider die grote prioriteit geeft aan contacten met de basisscholen en aan contacten met de formele en informele leiders in de allochtone gemeenschap", "een schoolleider met een visie op de ontwikkeling van een havo en vwo" of "een schoolleider met een niet-VMBO achtergrond".

Bij een betere bestuurlijke en organisatorische aansturing hoort ook dat er meer aandacht besteed had moeten worden aan de contacten met de basisscholen, dat er meer aandacht had moeten zijn voor een meer open communicatie met ouders en leerlingen, dat het (overspannen) gedrag van de rector, dat niet begrepen werd door ouders en leerlingen, effectief gecorrigeerd had moeten worden en dat er meer gedaan zou zijn om leerlingen, ouders en leerkrachten duidelijk te maken dat er, ondanks de persoonlijke relatie van de directeur met een bestuurslid van Dunamare, een open en veilig klimaat was bij het bestuur van Dunamare om klachten kwijt te kunnen. Sommige gesprekspartners hebben het idee dat Dunamare de directeur de hand boven het hoofd hield. En in de gespreksverslagen komt aan de orde dat leraren zich niet kritisch durfden te uiten omdat Dunamare zo groot is dat zij vreesden geen andere baan in de omgeving te kunnen krijgen. Het bestuur had zich hier meer bewust van dienen te zijn.

Ook heeft Dunamare steken laten vallen in de communicatie naar ouders en gemeente. In de beleving van ouders zijn zaken anders voorgespiegeld dan ze waren. "Beloften zijn niet nagekomen. Geen zelfstandige school, maar nevenvestiging. Geen openbaar onderwijs, maar bijzonder onderwijs. Geen Teyler diploma, maar Schoter diploma. En over het tijdstip van sluiten zijn verschillende verhalen in omloop geweest". Toen de verliezen te groot werden, het geld op was en de sluiting werd aangekondigd, is met de alternatieve begroting van ouders niets gedaan. Klaarblijkelijk, gezien de gespreksverslagen, zonder goede terugkoppeling. Tot een betere communicatie kan ook gerekend worden dat sommige gesprekspartners niet begrijpen waarom Dunamare geen gebruik heeft gemaakt van de populariteit van Coornhert om de instroom naar Teyler te vergroten. "Waarom heeft Dunamare geen toestroom

vanuit het Coornhert bevorderd. Daar is de eis om HAVO te mogen doen best hoog, gemiddeld 7½. De leerlingen die dat niet halen, hadden naar het Teyler gekund”.

Diverse gesprekspartners zijn van mening dat de ontwikkeling en sluiting van Teyler in belangrijke mate te wijten is aan slecht management van Dunamare. In dit eindbeeld van sommige gesprekspartners is volledig verdwenen dat volgens andere gesprekspartners Dunamare lef en ondernemingszin heeft getoond door Teyler te beginnen, dat men het groots heeft aangepakt en grote risico's heeft durven lopen en dat zij “echt hun best hebben gedaan om er iets van te maken”.

3.4 Huisvesting en locatie

Dat de nieuwbouw niet door kon gaan – ondanks de eerdere toezeggingen van de gemeente of de voormalige wethouder – heeft de ontwikkeling geen goed gedaan. Ook versterkte de lange periode waarin de nieuwbouw onduidelijk was en de steeds veranderende plaats van de boogde nieuwbouw niet het beeld dat het met het Teyler College bergopwaarts ging of zou gaan. Verder was de weinig opvallende plaats van het noodgebouw in Schalkwijk, naast de moskee en op een plek waar ook in drugs wordt gehandeld, geen handige plaats. Dit riep beelden op die niet voor iedere ouder positief zijn. Eén van de gesprekspartners gaf aan dat de kentering na een veelbelovende stad van twee jaar is gekomen toen bleek dat de nieuwbouw niet door kon gaan.

Ook de verbeteringsimpuls die van project Schalkstad moest uitgaan, bleef een belofte. Door de crisis werd Schalkstad steeds verder uitgekleeft en uitgesteld. “De gemeente heeft het project Schalkstad laten lopen”.

Eén van de gesprekspartners is echter van mening dat het ‘rotgebouw’ de teloorgang van het Teyler College niet kan verklaren. Goed onderwijs kan in elk gebouw.

3.5 Kwaliteit onderwijs en profielen

De kleinschaligheid en mede daardoor de goede contacten tussen school en ouders/leerlingen zorgde voor kwalitatief goed onderwijs op het Teyler College. Volgens gesprekspartners bleek dit ook uit rapportages van de Onderwijsinspectie en uit het Leerlingvolgsysteem. Meer nog dan de profielen is de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteit van de docenten, de zorg en het bieden van een veilige leeromgeving doorslaggevend voor een goede school.

Dat laat onverlet dat alle geïnterviewden het er over eens zijn dat de twee profielen van Teyler (sport en cultuur) goed gekozen zijn. Volgens één van de gesprekspartners hebben gerenommeerde deskundigen bij aanvang van het Teyler aangegeven “als iets kansrijk is, zijn het deze

profielen wel" en "het drama-element is een topper". Volgens een ander sloeg het sportprofiel van Teyler goed aan; dat was er in de omgeving niet. Terwijl Spaarne ook al kunst en cultuur had en dat sloeg toender-tijd ook goed aan. Een van de gesprekpartners ziet de kwaliteit van het onderwijs én de profielen als één geheel en als één samenhangend concept. Beide zijn nodig om topkwaliteit te leveren en dat is ook nodig voor de doelgroep van Teyler College. Een verdergaand idee is om aansluitend bij basisscholen met een sterk profiel scholen van voortgezet onderwijs met een zelfde sterk profiel te ontwikkelen. Vanuit dergelijke concepten en ideeën kunnen 'doorlopende leerlijnen' aangeboden worden aan ouders en leerlingen.

Er komen in de gespreksverslagen ook nuanceringen aan de orde. Beide profielen zijn goed, maar tegelijkertijd is er van echte sportopleidingen niet veel terecht gekomen. Een andere gesprekspartner benadrukt dat het sportprofiel aansprak, maar dat je er als school en schoolbestuur tegelijkertijd op bedacht moet zijn dat 'succesvolle' profielen in de kortste tijd nageaapt worden door andere scholen.

3.6 Kwaliteit docenten

Voor de kwaliteit van onderwijs is de kwaliteit van de leerkrachten een zeer belangrijke factor. Bij de gesprekspartners blijkt dat er groot respect is voor de inzet en gedrevenheid van de docenten van het Teyler College. De contacten met de ouders en leerlingen waren, mede door de kleinschaligheid, zeer goed. "Waar maak je mee dat leerkrachten ouders opbellen als een leerling ziek is?" De zeven pionierende docenten die begonnen op het Teyler College werden ondersteund door partners en kinderen. De gedrevenheid van de docenten is gebleven ook nadat was aangekondigd dat het Teyler zou gaan sluiten.

Door de druk om te groeien als Teyler College en de organisatorische perikelen was de druk op docenten zeer groot. Dit leidde tot een hoog ziekteverzuim onder de docenten en de noodzaak om met wisselende invallende docenten de lessen te verzorgen. Of dit tot veel lesuitval heeft geleid, dient nader onderzocht te worden. Sommige gesprekpartners zijn die mening toegedaan en anderen bestrijden dat. Wat tevens nader onderzocht moet worden, is het verloop onder de docenten van het Teyler College. Sommige gesprekpartners reppen over zestig docenten binnen vijf jaar tijd.

Volgens sommige gesprekspartners was het wel moeilijk om ervaren docenten te werven voor Schalkwijk. "Mensen bellen bij een advertentie en als ze horen dat het in Schalkwijk is dan solliciteren zij niet". Ook moest Dunamare de docenten hoger belonen om ze te kunnen aantrekken voor het Teyler College in Schalkwijk.

3.7 Leerlingenpopulatie

Na een veelbelovende start waarin de rector contacten onderhield met de basisscholen is dit contact verwaterd en gelegeerd aan leerkrachten. Diverse gesprekspartners zijn van mening dat het investeren in goede contacten met de ouders, het goed luisteren naar ouders en vooral het onderhouden van goede contacten met het basisonderwijs van groot belang is en dit is niet goed gegaan bij het Teyler College. De contacten tussen het Teyler College en het basisonderwijs zijn onvoldoende warm gebleven.

Een enkeling ziet nog steeds een groot potentieel. Volgens één van de geïnterviewden gaat driekwart van de leerlingen uit Halfweg en Zwanenburg naar het voortgezet onderwijs in Haarlem. Zij fietsen langs het Teyler naar de school van hun keuze. Als een deel van deze leerlingen niet langs maar naar het Teyler zou fietsen dan zou dat al een groot verschil maken. Volgens een andere gesprekspartner gaan maar acht van de honderd kinderen uit Molenwijk naar het Teyler College. Dit potentieel had ook beter benut kunnen worden. "Maar wat heeft Teyler gedaan om bij basisschool Molenwiek binnen te komen?"

Anderen zijn van mening dat de tendens nu eenmaal is dat leerlingen in het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs naar onderwijsinstellingen buiten Schalkwijk gaan. Volgens een directeur van een basisschool "gaan mijn blonde kindjes nu eenmaal naar de overkant" en "talentvolle kinderen (autochtoon en allochtoon) gaan naar Hageveld". Volgens één van de gesprekspartners was en is de beeldvorming dat Teyler een 'zwarte school' is niet in overeenstemming met de feiten. Dat ouders en leerlingen voor andere scholen kiezen, wordt ook ingegeven door het feit dat er voldoende scholen van voortgezet onderwijs in de regio zijn, dat er concurrentie is van scholen met een goede reputatie en dat er concurrentie is van mooie scholen in Heemstede. Een andere invalshoek van een van de gesprekspartners is dat VWO'ers voor status gaan, voor een stenen gebouw en voor een academicus/drs. als rector. Dit alles bood Teyler niet en daarom was het moeilijk om VWO'ers te krijgen.

Door het beleid van de rijksoverheid is de minimale rendabele schoolgrootte voor een school van voortgezet onderwijs toegenomen van 750 leerlingen tot 1.100 leerlingen. Daar komt bij dat de stagnatie van het programma 'Verjonging buurt Schalkwijk' een stok in het wiel stak van de verjonging en upgrading van de wijk en daarmee de potentiële versterking van de leerlingenaanwas belemmerde. Daarbij heeft de uitbreiding van Mendel, ECL en Sancta – waar een vorig College over heeft besloten - de toestroom naar Teyler niet bevorderd.

3.8 Reputatie en imago

Het imago van de school en de wijk en de reputatie van de school zijn belangrijke factoren die de ontwikkeling van een school kunnen bevorderen of belemmeren.

Zoals al aan de orde gekomen in de vorige paragraaf sturen ouders hun kind naar de school van voortgezet onderwijs met de beste naam. En bij sommige ouders was het beeld "in Schalkwijk moet je niet zijn", "de scholen in Schalkwijk zijn slecht", "Teyler is een 'zwarte school' en dus slecht", "een Irakees kind: 'ik ga niet naar die school, want daar zit je alleen met allochtonen'" en dergelijke. Er vindt in het onderwijs en de keuze van onderwijsinstellingen altijd uitsortering plaats als er voldoende keuze is voor de ouders.

Daarbij zijn stappen gezet die volgens de gesprekspartners niet bevorderlijk zijn geweest voor de reputatie en het imago van het Teyler. Het Teyler College had het BRIN-nummer overgenomen van Spaarne en Spaarne had 'een rode kaart' van de Onderwijsinspectie. Via de verslagen op de site van de Onderwijsinspectie zorgde dat voor reputatieschade van Teyler. Het kostte veel moeite om deze verouderde informatie van de site van de Inspectie te krijgen. Omdat het Spaarne dicht ging en het Teyler open heette het ook al snel in de volksmond: het gebouw is veranderd en de naam, maar de inhoud is hetzelfde. Deze beeldvorming is onvoldoende bestreden.

Ook de kop-klas die is opgezet om het Nederlands van intelligente kinderen bij te spijkeren, heeft onbedoeld het imago van Teyler geen goed gedaan.

Wat de reputatie en het imago van Teyler verder negatief heeft beïnvloed zijn de houding van bestuur en directie, en de verwachtingen en 'beloften' die niet zijn waargemaakt. "Er is beloofd dat Teyler een dependance of zustervestiging van Coornhert zou zijn en dat is niet gebeurd". "Er was een arrogante houding naar allochtone mensen". "Moeder met kinderen op het Teyler en een gezaghebbende stem in de Turkse gemeenschap kreeg geen poot aan de grond bij het Teyler en dat zorgde voor negatieve reclame binnen de Turkse gemeenschap". Ook was het, volgens één van de gesprekspartners niet bevorderlijk voor het imago en de reputatie dat men bij het afscheid van de rector 'uitpakte' met een symposium.

3.9 Incidenten

Er zijn ook diverse incidenten geweest die volgens de geïnterviewden mede de negatieve spiraal waarin het Teyler na twee jaar is terecht gekomen, en uiteindelijk de sluiting, kunnen verklaren. Hiertoe kunnen gerekend worden:

- de persoonlijke relatie van de directeur van het Teyler College met een bestuurslid van Dunamare;

- het overspannen worden van de rector en het vreemde gedrag dat daaruit voortvloeide (emoties, schreeuwen, niet luisteren, niet vatbaar voor kritiek, ouders en kinderen onder druk zetten, klagen bij wethouder e.d.);
- bij een voorval op het Teyler College kwamen broers en ouders naar de school wat leidde tot incidenten;
- het conflict van een leerkracht met de rector en de negatieve publiciteit die daarvan het gevolg was;
- leerlingen en ouders te laat inlichten over het sluiten van Teyler toen de inschrijvingstermijn elders reeds was gesloten;
- bij de sluiting van Teyler is door Dunamare de MR omzeild wat, volgens de diverse gesprekspartners, niet mag.

4 Vervolgstappen (deel 2)

De rapportage die nu voorligt, is deel 1 van de uiteindelijke analyse. Dit deel wordt eerst gedeeld met de Raadscommissie voordat gestart wordt met deel 2 van de analyse. Voor deel 2 is de onderzoeker van plan om de volgende vervolgstappen te zetten:

- een objectieve controle van een aantal beweringen van gesprekspartners;
- het afnemen van een aantal interviews om de informatie aan te vullen en te toetsen; dit biedt ook de mogelijkheid om met gesprekspartner te praten die eerder nog niet gehoord konden worden en om gebruik te maken van de jongste inzichten;
- de oorzaken van sluiting van instellingen van voortgezet onderwijs in enkele andere steden zal beschreven worden; dit kan licht werpen om de specifiek Haarlemse of meer algemene factoren die de teloorgang van Teyler mede kunnen verklaren.

Op basis van de beschikbare en verkregen gegevens zullen aanbevelingen geformuleerd worden over de mogelijke toekomst voor onderwijsinstellingen van voortgezet onderwijs in Schalkwijk. De onderzoeker toetst graag bij de Commissie of een dergelijke analyse aansluit bij de verwachtingen van de Commissie.

Controleren van beweringen van gesprekspartners

Onder andere:

- wat is de huidige minimale schoolgrootte om rendabel te kunnen zijn;
- heeft de toestroom van Mendel, ECL en Sancta de instroom van Teyler negatief beïnvloed;
- wat is het verloop onder docenten geweest (60 docenten in 5 jaar tijd!?!);
- ziekteverzuim onder docenten Teyler;
- de gegevens over de lesuitval;
- het percentage leerlingen van allochtone herkomst, klopt de beeldvorming van 'zwarte school';
- de doorstroompatroon en de veranderingen in de tijd van het bo naar scholen van vo in Schalkwijk;
- het belang en de relevantie van BIN-nrs. voor de ontwikkeling van scholen;
- de formele of wenselijke rol van de MR bij de sluiting van Teyler;
- lees rapportages en onderwijsverslagen van Teyler en Inspectierapporten.

Toetsen en verdieping

Platform31 is van plan om de volgende nieuwe interviews af te nemen om het beeld uit de eerdere gespreksverslagen aan te vullen en te toetsen.

Interviews Platform31	Directeuren	Bestuurders	Leerkrachten	Beleidsambtenaren	Raadsleden	Ouders	Deskundige
Sophie de Boer		X					
Jort Dijkstra	X						
Maria Gaase						X	
Hilal Gun						X	
Madelon Kruijff	X						
Henriëtte van de Pol							X
Paul Platt				X			
Jos Reckman	X						
Yvon Remers				X			
Wouter Scholten							
Albert Strijker		X					
Jurgen Veldman						X	
Myriam Visser			X				
José Wannaar	X						
Roel Willemsen	X						
R. Wijdeveld	X						
Paul Seyfelt			X				

Ontwikkelingen in andere steden

Ook in andere vergelijkbare steden sluiten instellingen van voortgezet onderwijs. Ook in situaties waarin er een kleiner schoolbestuur is als Dunamare in Haarlem en omstreken. Wat kan daar van geleerd worden ten behoeve van de analyse van de sluiting van Teyler College, de verklarende factoren en de toekomst.

Toekomstperspectief

Als welke voorwaarden moet voldaan zijn wil een AVO in Schalkwijk in de toekomst mogelijk zijn.

Zijn er manieren om minder afhankelijk te zijn van Dunamare bij de besluitvorming over een nieuwe school van vo in Schalkwijk in de toekomst.

Wat zijn gezien de moeilijke financiële situatie, de krapte aan middelen bij de gemeente en de onderwijsinstellingen, en de trends verstandige prioriteiten om Schalkwijk te versterken.